

REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE

Szczecin, dnia 31 sierpnia 2026 r.

WONS.420.19.2025.AG.MF.41

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nr 20/2026

Na podstawie:

- art. 71 ust. 2 pkt 2; art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. r); art. 80 ust. 1 oraz art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), zwanej dalej ustawą ooś,
- art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691), zwanej dalej Kpa,
- art. 4c ust. 1 Ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317),
- § 3 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839 z późn. zm.),

po rozpatrzeniu wniosku z dnia 2 lipca 2025 r., złożonego przez Panią Monikę Rozwód pełnomocnika inwestora, którym jest RWE Energie Odnawialne Sp. z o.o., w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. *Budowa zespołu elektrowni wiatrowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą Oak Valley, w gminie Suchań* planowanego do realizacji na działkach ewid. o nr 690, 716 oraz 691 w obr. Sadłowo w gm. Suchań,

orzekam

odmówić określenia środowiskowych uwarunkowań i jednocześnie zgody na realizację dla ww. przedsięwzięcia wobec:

- braku możliwości realizacji przedsięwzięcia w przedstawionych wariantach, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2026 r., poz. 670) – zwanej dalej ustawą ooś,
- niespełnienia wymogu lokalizacji elektrowni wiatrowych poza terenami obszarów Natura 2000, o którym mowa w art. 4 c ust. 1 Ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317).

Uzasadnienie

W dniu 03 lipca 2025 r. Pani Monika Rozwód, pełnomocnik inwestora, którym jest RWE Energie Odnawialne Sp. z o.o., wystąpiła do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego

budowie zespołu elektrowni wiatrowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą Oak Valley, w gminie Suchań. Do wniosku dołączone zostały następujące dokumenty: karta informacyjna przedsięwzięcia (opracowana przez Larix Doradztwo Środowiskowe Agnieszka Zalewska, maj 2025 r.), potwierdzone przez właściwe organy kopie map ewidencyjnych obejmujące przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie oraz obejmującej obszar na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie (w formie papierowej oraz elektronicznej), pełnomocnictwo wraz z potwierdzeniem wniesienia opłaty, potwierdzenie uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wypis z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, uproszczone wypisy z rejestru gruntów.

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane będzie na terenie województwa zachodniopomorskiego i dotyczy realizacji elektrowni wiatrowych w rozumieniu art. 2 pkt 1. ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317), w związku z tym na podstawie z art. 75 ust. 1 pkt. 1 lit. r) ustawy ooś, organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Będąc w posiadaniu wniosku kompletnego pod względem formalnym, na podstawie art. 61 § 4 ustawy Kpa oraz mając na uwadze fakt, iż w niniejszym postępowaniu stron będzie więcej niż 10, obwieszczeniem z dnia 11 lipca 2025 r. znak: WONS.420.19.2025.AG.1 zawiadomiono wszystkie strony postępowania o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, a także o możliwości zapoznania się z aktami sprawy. Wobec faktu, że liczba stron postępowania przekracza 10, organ zawiadamiał strony o podejmowanych czynnościach zgodnie z art. 74 ust. 3 ustawy ooś, w trybie art. 49 Kpa. Wszystkie zawiadomienia były publikowane w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz zamieszczane na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie. O powyższym sposobie zawiadamiania tut. organ poinformował strony postępowania w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania, które zostało wywieszone na tablicy informacyjnej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie i na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz ogłoszone w sposób zwyczajowo przyjęty w Urzędzie Miejskim w Suchaniu, Urzędzie Gminy w Dolicach oraz Urzędzie Miejskim w Choszcznie.

Uznając, że przedłożona dokumentacja umożliwia rozstrzygnięcie, czy dla planowanego przedsięwzięcia wymagane jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko, mając na uwadze art. 64 ust. 1 pkt 2 i art. 78 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś oraz art. 64 ust. 1 pkt 4 ustawy ooś, pismami z dnia 14 lipca 2025 r. znak: WONS.420.19.2025.AG.6 oraz WONS.420.19.2025.AG.7 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie przesłał zgromadzoną dokumentację w przedmiotowej sprawie Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Stargardzie oraz Dyrektorowi Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, zwracając się z prośbą o wydanie opinii, co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

W dniu 24 lipca 2025 r. wpłynęło do tut. urzędu pismo Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie znak: ST.ZZŚ.4901.150.2025.MM, w którym ww. organ stwierdził, iż nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i jednocześnie określił warunki realizacji przedsięwzięcia chroniące środowisko gruntowo-wodne.

Pismem z dnia 30 lipca 2025 r. znak: ZNS.9022.4.49.2025 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Stargardzie również stwierdził brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Z kolei tutejszy organ analizując oddziaływanie planowanej inwestycji na środowisko, uwzględniając m. in.: rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia, przewidywane oddziaływanie na

poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (w szczególności chronione gatunki awifauny i chiropterofauny), wielkość emisji i uciążliwości związanych z realizacją i eksploatacją przedsięwzięcia oraz oddziaływanie przedsięwzięcia na walory krajobrazowe. Po przeprowadzeniu analizy przedłożonych dokumentów oraz danych znajdujących się w zasobach tutejszego urzędu w kontekście uwarunkowań związanych z realizacją przedsięwzięcia wynikających z art. 63 ust. 1 ustawy ooś, tutejszy organ zdecydował, że przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko dla analizowanego przedsięwzięcia jest uzasadnione. Wobec powyższego pismem z dnia 8 sierpnia 2025 r., znak: WONS.420.19.2025.AG.8 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie wydał postanowienie, w którym stwierdził obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla ww. przedsięwzięcia i określił zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w szczególności z uwagi na konieczność dokonania oceny rzeczywistego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze (w tym gatunki ptaków oraz nietoperzy objętych ochroną), analizy powodowanych przez eksploatację inwestycji emisji i uciążliwości, a także z uwagi na powiązania z innymi przedsięwzięciami zlokalizowanymi w sąsiedztwie, w szczególności kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć planowanych, realizowanych i zrealizowanych. W trybie art. 49 Kpa, w związku z art. 74 ust. 3 ustawy ooś, pismem z dnia 11 sierpnia 2025 r., znak: WONS.420.19.2025.AG.9, zawiadomiono strony postępowania o dotychczas podjętych czynnościach administracyjnych i ustaleniu zakresu raportu informując o możliwości złożenia zażalenia na wydane postanowienie. Na powyższe żadna ze stron postępowania, we wskazanym terminie nie wniosła zażalenia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie postanowieniem z dnia 3 września 2025 r., znak: WONS.420.19.2025.AG.13 zawiesił postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, do czasu przedłożenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zgodnego z zakresem określonym w postanowieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 8 sierpnia 2025 r., znak: WONS.420.19.2025.AG.8.

W dniu 10 lutego 2026 r. pełnomocnik inwestora przedłożył do tut. organu raport o oddziaływaniu na środowisko (dalej również jako raport ooś) planowanego przedsięwzięcia wraz z załącznikami. Wobec powyższego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie postanowieniem z dnia 27 lutego 2026 r., znak: WONS.420.19.2025.AG.18, podjął zawieszone postępowanie administracyjne.

Po zapoznaniu się z treścią przedłożonego raportu wraz z załącznikami, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem z dnia 18 marca 2026 r., znak: WONS.420.19.2025.AG.24, wezwał Inwestora do usunięcia braków formalnych w przedłożonym wniosku poprzez: przedłożenie wyników inwentaryzacji przyrodniczej w części kartograficznej w formatach wektorowych SHP lub innych wykorzystywanych w systemach informacji przestrzennej; wyjaśnienie możliwości realizacji inwestycji w odniesieniu do zapisów art. 4c pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 317) stanowiącego, iż zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów Natura 2000 w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13); szczegółowego odniesienia się do Uchwały Nr VI/35/2024 Rady Miejskiej w Suchaniu z dnia 30 października 2024 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Suchań dla terenów położonych w rejonie miejscowości Sadłowo, Suchań i Żukowo w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych (Zacho. z 2024 r. poz. 6252; zm.: Zach. z 2024 r. poz. 6253), w szczególności w odniesieniu do a) § 18 stanowiącego szczegółowe ustalenia, parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów funkcjonalnych oznaczonych na rysunku planu symbolami: 01PEW, 02PEW, 03PEW, 04PEW i 05PEW. W dniu 27 kwietnia 2026 r., pismem z dnia 24 kwietnia 2026 r. pełnomocnik inwestora przedłożył uzupełnienie, stanowiące odpowiedź na wezwanie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 18 marca 2026 r., znak: WONS.420.19.2025.AG.24.

W toku prowadzonego postępowania tut. organ odstąpił od wystąpienia do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Stargardzie oraz Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie o opinię oraz o uzgodnienie warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia. Należy bowiem wskazać, iż organy te zajęły stanowisko na I etapie procedury zgodnie z art. 64 ustawy ooś i tym samym zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy ooś nie musiały brać udziału w postępowaniu na kolejnym jego etapie.

W toku prowadzonego postępowania przeprowadzono postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia, zapewniając zgodnie z art. 33 ust. 1, art. 33a, art. 34 w związku z art. 79 ustawy ooś, możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu. W ramach konsultacji społecznych, tut. organ obwieszczeniem z dnia 27 maja 2026 r., znak: WONS.420.19.2025.AG.29 podał do publicznej wiadomości informację o prowadzonym postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia. W obwieszczeniu podano informacje, o których mowa w art. 33 ust. 1 ustawy ooś, w tym o możliwości składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie miejsce i 30-dniowy termin ich składania przypadający na okres: od dnia 28 maja 2026 r. do dnia 29 czerwca 2026 r. włącznie. Podanie do publicznej wiadomości nastąpiło przez udostępnienie informacji na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska Szczecinie oraz ogłoszenie informacji w sposób zwyczajowo przyjęty tj. ogłoszenie na tablicy ogłoszeń, w siedzibie: Regionalnej Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Urzędu Miejskiego w Suchaniu, Urzędu Gminy w Dolicach i Urzędu Miejskiego w Choszczynie. Podczas prowadzonych konsultacji społecznych, do organu nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski dotyczące realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Przed wydaniem wnioskowanej decyzji, tutejszy organ zgodnie z art. 10 § 1 oraz art. 79a § 1 Kpa, zawiadomieniem z dnia 10 lipca 2026 r. znak: WONS.420.19.2025.AG.38 oraz obwieszczeniem z dnia 10 lipca 2026 r. znak: WONS.420.19.2025.AG.39 poinformował odpowiednio inwestora i strony postępowania o możliwości zapoznania się ze zgromadzoną w sprawie dokumentacją oraz wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Ponadto w przedmiotowych pismach tut. organ poinformował, iż z uwagi na:

- brak możliwości realizacji przedsięwzięcia w przedstawionych wariantach, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2026 r., poz. 670) – zwanej dalej ustawą ooś,
- niespełnienie wymogu lokalizacji elektrowni wiatrowych poza terenami obszarów Natura 2000, o którym mowa w art. 4 c ust. 1 Ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317) mogą skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony, tj. wydaniem decyzji odmawiającej zgody na realizację przedsięwzięcia. W wyznaczonym terminie żadna ze stron postępowania nie zgłosiła się do tutejszego urzędu w celu zapoznania się ze zgromadzoną w przedmiotowej sprawie dokumentacją, nie zostały przedstawione również żadne uwagi do sprawy, dlatego też tut. organ wydał niniejszą decyzję w oparciu o zebrany materiał dowodowy.

W toku postępowania tutejszy organ z uwagi na konieczność dokonania czynności administracyjnych i związanych z nimi terminów, w tym zapewnienie stronom czynnego udziału, zapoznania się z dokumentacją i wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów w sprawie oraz zgłoszonych żądań, jak również konieczność szczegółowej analizy przedłożonego raportu, zgodnie z art. 36 ustawy Kpa obwieszczeniem z dnia 27 maja 2026 r. znak: WONS.420.19.2025.AG.25 oraz obwieszczeniem z dnia 2 lipca 2026 r. znak: WONS.420.19.2025.AG.34 poinformował również strony postępowania o braku możliwości dotrzymania ustawowego terminu na załatwienie sprawy i w związku z tym przewidywanym nowym terminie wydania niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, tj. do dnia 30 sierpnia 2026 roku.

Niniejsza decyzja została wydana w oparciu o art. 104 Kpa stanowiący, iż załatwienie sprawy przez organ administracji publicznej odbywa się przez wydanie decyzji oraz na podstawie zebranego podczas postępowania materiału dowodowego.

Ponadto, zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy ooś: Jeżeli była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę:

- 1) wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1;
- 2) ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- 3) wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa;
- 4) wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

Z kolei zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy ooś: 1) Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika brak możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantcie proponowanym przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji, spośród wariantów, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5, wariant dopuszczony do realizacji. W przypadku braku możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantach, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5, oraz w przypadku braku zgody wnioskodawcy na wskazanie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wariantu dopuszczonego do realizacji, organ odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 80 ust. 2 ustawy ooś, właściwy organ przed wydaniem wnioskowanej decyzji zobowiązany jest do zbadania zgodności lokalizacji planowanej inwestycji z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z informacją przedstawioną przez Podinspektora ds. gospodarki przestrzennej i nieruchomości działającego z upoważnienia Burmistrza Suchania z dnia 21 stycznia 2025 r. znak: GN.6727.131.2024, dla terenu inwestycyjnego tj. działki nr 690 obręb Sadłowo, działki nr 716 obręb Sadłowo, działki nr 691 obręb Sadłowo, obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Suchań dla terenów położonych w rejonie miejscowości: Sadłowo, Suchań i Żukowo w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych (Dz. U. Woj. Zachodniopom. z 2024, poz. 6252; zm. Dz. U. Woj. Zachodniopom. z 2024 r., poz. 6253). Zgodnie z zapisami ww. aktu prawa miejscowego działka ewidencyjna o numerze:

- a) 690 obręb Sadłowo zlokalizowana jest w granicy terenu elementarnego oznaczonego symbolem:
 - RN, dla którego jako przeznaczenie wskazano: teren rolniczy z zakazem zabudowy,
 - PEW, dla którego jako przeznaczenie wskazano: teren elektrowni wiatrowych,
 - IE, dla którego jako przeznaczenie wskazano: teren elektroenergetyki,
 - RZ, dla którego jako przeznaczenie wskazano: tereny zabudowy związanej z rolnictwem;
- b) 716 obręb Sadłowo zlokalizowana jest w granicy terenu elementarnego oznaczonego symbolem:
 - RN, dla którego jako przeznaczenie wskazano: teren rolniczy z zakazem zabudowy,
 - PEW, dla którego jako przeznaczenie wskazano: teren elektrowni wiatrowych,
 - L, dla którego jako przeznaczenie wskazano: teren lasu;
- c) 691 obręb Sadłowo zlokalizowana jest w granicy terenu elementarnego oznaczonego symbolem:
 - WS, dla którego jako przeznaczenie wskazano: tereny wód powierzchniowych śródlądowych.

Odnosząc zatem zakres przedsięwzięcia do zapisów powyższego aktu prawa miejscowego, tut. organ stwierdza, iż planowane przedsięwzięcie jest zgodne z zapisami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Planowane przedsięwzięcie będzie polegało na budowie i eksploatacji farmy wiatrowej, składającej się z 6 turbin wiatrowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą. W ramach zamierzenia inwestycyjnego zaplanowano posadowienie turbin wiatrowych o łącznej mocy nie przekraczającej 42 MW (moc

pojedynczej elektrowni wiatrowej wyniesie nie więcej niż 7,0 MW), budowę stacji elektroenergetycznej 110kV/SN i kontenerowej stacji elektroenergetycznej SN, wykonanie linii 110 kV lub SN wraz z traktem światłowodowym łączącej GPO z punktem przyłączenia oraz linii kablowych SN wraz z traktem światłowodowym łączących turbiny z GPO, a także budowę niezbędnej infrastruktury drogowej łączącej projektowane elektrownie wiatrowe z drogami publicznymi wraz ze zjazdami z dróg publicznych.

Przedmiotowy zespół elektrowni wiatrowych wraz z infrastrukturą zaplanowano do realizacji w województwie zachodniopomorskim, na działce 690, 716 oraz 691 obręb Sadłowo, w gminie Suchań.. Dotychczas teren przeznaczony pod planowaną inwestycję wykorzystywany był rolniczo i znajdują się na nim głównie użytki zielone, natomiast w mniejszym zakresie pola uprawne. Omawiany obszar charakteryzuje się rozwiniętą siecią hydrograficzną w postaci rowów melioracyjnych. Ponadto w granicach planowanego przedsięwzięcia zlokalizowany jest Kanał Suchań (dz. nr 691 obręb Sadłowo; zlokalizowany pomiędzy działkami inwestycyjnymi nr 690 i 716) będący dopływem rzeki Iny, która z kolei biegnie wzdłuż południowej granicy działki inwestycyjnej nr 716. Jak wynika z przedłożonej dokumentacji, znaczna część tj. cała południowa, południowo-zachodnia oraz centralna część terenu planowanego przedsięwzięcia znajduje się w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią od strony rzeki o prawdopodobieństwie wystąpienia 1 raz na 100 lat, przy czym miejsca posadowienia turbin wyznaczono poza obszarami zagrożenia powodzią.

Teren planowanego przedsięwzięcia znajduje się w otoczeniu pól uprawnych oraz terenów zadrzewionych i leśnych. Najbliższe drogi główne zlokalizowane są w odległości ok. 2 km od planowanych turbin wiatrowych, natomiast do terenu objętego zamierzeniem inwestycyjnym prowadzą, przecinając go jedynie drogi polne z miejscowości Lipka oraz miejscowości Sadłowo. Z ogólnodostępnych baz mapowych (<https://zcpwz.e-mapa.net/>) wynika, że najbliższy budynek mieszkalny zlokalizowany jest w odległości ok. 1,1 km w kierunku północnym od granicy działki inwestycyjnej nr 690 obręb Sadłowo.

Biorąc powyższe pod uwagę tutejszy organ przed wydaniem niniejszej decyzji przeprowadził dokładną analizę w celu oszacowania bezpośrednich i pośrednich skutków planowanej inwestycji w odniesieniu do środowiska ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych, w tym przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000 oraz zachowania spójności i integralności obszarów Natura 2000, również w kontekście skumulowanego oddziaływania z innymi przedsięwzięciami o podobnym charakterze, natomiast o zajętych stanowisku w przedmiotowej sprawie zdecydowały poniższe przesłanki.

Jednym z obligatoryjnych elementów raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko jest analiza wariantowa. W raporcie rozważono wariant przedsięwzięcia zaproponowany przez Inwestora będący jednocześnie wariantem najkorzystniejszym dla środowiska, jak również racjonalny wariant alternatywny polegający na budowie siedmiu turbin wiatrowych. Zgodnie z przedłożoną dokumentacją analiza produktywności wykazała istotny spadek efektywności turbin związany z ich wzajemnym zasłanianiem się w przypadku wariantu alternatywnego. Ponadto zidentyfikowano przekroczenia dopuszczalnych wartości turbulencji, co przyczyniło by się do konieczności zaplanowania strategii okresowych wyłączeń. Wobec powyższego wariant alternatywny jest dopuszczalny i możliwy do realizacji, przy jednoczesnej zgodności z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, niemniej jednak pod względem ekonomicznych oraz oczekiwanych rezultatów jest on mniej korzystny dla Inwestora.

Uwzględniając lokalizację przedsięwzięcia względem elementów środowiska przyrodniczego należy wskazać co następuje.

W odniesieniu do obszarów wymienionych w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r., poz. 13 z późn. zm.), teren inwestycyjny częściowo zlokalizowany jest w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Iny PLH320004. Obszar ten został wyznaczony w celu trwałej

ochrony siedlisk przyrodniczych oraz populacji zagrożonych wyginięciem gatunków zwierząt innych niż ptaki, odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony gatunków zwierząt innych niż ptaki. Przedmiotami ochrony w ww. obszarze zgodnie z SDF (aktualizacja lipiec 2025 r.) są następujące siedliska przyrodnicze: 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 3260 nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*), 3270 zalewane muliste brzegi rzek, 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 6430 ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne (*Adenostylion alliariae* i *Convolvuletalia sepium*), 6510 ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (*Arrhenatherion*), 7220 źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*, 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 9130 żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum* i *Tilio-Carpinetum*), 91E0 łągi wierzbowe, topolowe olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe), 91F0 łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*) oraz następujące gatunki: kumak nizinny *Bombina bombina*, koza pospolita *Cobitis taenia*, głowacz białopłetwy *Cottus gobio*, minóg rzeczny *Lampetra fluviatilis*, minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*, wydra *Lutra Lutra*, czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*. Dla przedmiotowego obszaru Natura 2000 obowiązują zapisy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004 (Dz. U. Woj. Zachodniopom. z 2014 r., poz. 1918), zmienionego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 25 maja 2018 r. (Dz. U. Woj. Zachodniopom. z 2018 r., poz. 2604). Nadmienić należy, iż w toku prowadzonego już postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach obszar Natura 2000 Dolina Iny PLH320004 (wcześniej Dolina Iny koło Recza) został powiększony na mocy Decyzji Wykonawczej Komisji Europejskiej z dnia 24 lutego 2026 r. ustanawiającej zasady stosowania dyrektywy Rady 92/43/EWG w odniesieniu do wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty oraz uchylającej decyzje wykonawcze (UE) 2024/428, (UE) 2025/238, (UE) 2025/239, (UE) 2025/240, (UE) 2025/242, (UE) 2025/244, (UE) 2025/251, (UE) 2025/256 i (UE) 2025/257.

Ponadto zamierzenie inwestycyjne w znacznej mierze zostanie zlokalizowane w granicach korytarza ekologicznego Dolina Iny - Dolina Płoni KPn-26B. Z kolei w bezpośrednim sąsiedztwie działek inwestycyjnych zlokalizowany jest obszar chronionego krajobrazu D (Choszczno-Drawno) oraz użytki ekologiczne: Niebieski korytarz ekologiczny koryta rzeki Iny i jej dopływów – IV i Niebieski korytarz ekologiczny koryta rzeki Iny i jej dopływów – VI. Należy również nadmienić, iż najbliższymi obszarami specjalnej ochrony ptaków są: obszar Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008, Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 oraz Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005, zlokalizowane w odległości odpowiednio: ok. 8,9 km, ok. 15,5 km oraz ok. 15,3 km od granic działek inwestycyjnych.

Działki inwestycyjne zlokalizowane są w odległości ok. 3,4 km, ok. 3,8 km i ok. 4,3 km od ustanowionych stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunku chronionego jakim jest odpowiednio orlik krzykliwy, bocian czarny oraz kania ruda.

Na potrzeby opracowania raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko przeprowadzono inwentaryzację przyrodniczą terenu przeznaczonego pod planowane zamierzenie inwestycyjne oraz jego sąsiedztwa ze szczególnym naciskiem na ornitofaunę oraz chiropterofaunę w odniesieniu do których badania prowadzono w cyklu trzyletnim i obejmowały kolejno następujące po sobie okresy fenologiczne ptaków i nietoperzy.

Zgodnie z przedłożoną dokumentacją obszar działek inwestycyjnych pokryty jest roślinnością niską, pozbawionym drzew i krzewów. Największą powierzchnię analizowanego obszaru (teren działek

inwestycyjnych wraz z buforem 50 m) stanowią użytki zielone z klasy *Molinio-Arrhenatheretea*, w tym łąki i pastwiska o składzie gatunkowym zależnym od stopnia uwilgotnienia podłoża. Jak wskazano powyżej teren inwestycyjny jest zmeliorowany. Podczas badań terenowych odnotowano występowanie 66 gatunków roślin, w tym 51 na terenie przeznaczonym pod planowane przedsięwzięcie, a 64 w pasie bufora. Wśród roślin stwierdzono występowanie następujących gatunków:

- roślin szuwarowych: kosaciec żółty, trzcina pospolita, turzycza błotna, turzycza brzegowa,
- chwastów upraw: blekot pospolity, chaber łąkowy, jasnota różowa, komosa biała, mlecz polny, rogownica polna, sałata kompasowa, szczaw kędzierzawy,
- użytków zielonych: kupkówka pospolita, mietlica pospolita, mozga trzcinowata, rajgras wyniosły, śmiełek darniowy, trzęślica modra, wiechlina zwyczajna, życica trwała,
- roślin dwuliściennych: babka lancetowata, babka zwyczajna, brodawnik jesienny, jaskier ostry, konieczyna biała, krwawnica pospolita, krwawnik pospolity, marchew zwyczajna, mniszek pospolity, ostrożeń warzywny, przytulia pospolita, rdest ptasi.

Ponadto na analizowanym terenie odnotowano występowanie m.in.: barszczu zwyczajnego, bylicy pospolitej, ostu kędzierzawego, ostroźnia polnego, pyleńca pospolitego, pokrzywy zwyczajnej, wrotczyca pospolitego, wiechliny błotnej, sita rozpięzchłego. Obecność drzew i krzewów stwierdzono wyłącznie w obrębie strefy buforowej planowanego przedsięwzięcia, a w jego składzie gatunkowym występują następujące gatunki drzew: dąb szypułkowy, olsza czarna, sosna zwyczajna, topola balsamiczna, topola osika, wierzbowa iwa i krzewów, niektórych występujących również w formach drzewiastych: bez czarny, czeremcha późna, głóg jednoszyjkowy, szakłak pospolity, śliwa tarnina. Najbliższe tereny leśne rozciągają się w odległości ok. 70 m od granic inwestycji w kierunku północno-wschodnim oraz w odległości ok. 260 m od granic inwestycji w kierunku południowo-zachodnim. Podczas wizji terenowej nie stwierdzono występowania cennych gatunków flory, jak również siedlisk przyrodniczych.

Miejsca posadowienia turbin oraz w ich bezpośrednie sąsiedztwo nie są siedliskiem rozrodu płazów oraz gadów, z uwagi na brak występowania dogodnych siedlisk dla przedstawicieli tych gromad. Poza terenem lokalizacji turbin wiatrowych i infrastruktury towarzyszącej odnotowano występowanie: kumaka nizinnego, rzekotki drzewnej, żaby trawnej, żaby moczarowej i żab zielonych (żaba śmieszka, żaba wodna, żaba jeziorkowa) oraz zaskrońca. Miejsca rozrodu stwierdzono w korycie rzeki Iny oraz w jednym cennym zastoisku na krawędzi doliny.

W okresie prowadzenia monitoringu odnotowano obecność co najmniej 9 gatunków ssaków nie należących do nietoperzy tj. lisa, borsuka, jelenia europejskiego, sarny, daniela, dzika, zająca szaraka, wilka, jenota. Ponadto na skraju doliny rzeki Iny oraz wzdłuż jej koryta zaobserwowano zgrzyzy bobra. Jak widać z powyższego, w tym z uwagi na lokalizację planowanego przedsięwzięcia w terenie otwartym, przez teren inwestycyjny mogą przemieszczać się różne grupy zwierząt,

Ocenę występowania oraz aktywności nietoperzy dokonano w oparciu o monitoring chiropterologiczny, przeprowadzony na transekcie podzielonym na cztery odcinki (pierwszy i drugi rok monitoringu) oraz na trzy odcinki (trzeci rok monitoringu). Transekty przebiegały po istniejących drogach śródląkowych i terenach łąk, a całkowita ich długość wynosiła ok. 6 km w pierwszym i drugim roku prowadzonego monitoringu oraz ok. 5,0-5,5 km w trzecim roku prowadzonych badań. W okresie hibernacji nietoperzy prowadzono wyszukiwanie kolonii. Monitoring chiropterologiczny prowadzono: od 1 marca 2020 r. do 28 lutego 2021 r., od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2022 r. oraz od 1 marca 2023 r. do 29 lutego 2024 r., natomiast ocenę wykorzystania przestrzeni przez nietoperze realizowano w oparciu o rejestrację sygnałów echolokacyjnych i głosów socjalnych za pomocą detektorów Batcorder 2.0. Analizę zebranych nagrań przeprowadzono za pomocą programu: bcAdmin, bcAnalyse oraz bcIdent dedykowanych rejestratorowi Batcorder 2.0. Nietoperze oznaczono do poziomu gatunku, a w przypadku braku takiej możliwości z powodu słabego sygnału czy odnotowania gatunków o zbliżonych

parametrach emitowanych dźwięków, oznaczano je do grupy gatunków lub pozostawiano jako nieoznaczone.

W pierwszym roku prowadzenia monitoringu chiropterologicznego zarejestrowano 743 jednostki aktywności nietoperzy należących do 4 gatunków nietoperzy tj.: borowiec wielki, karlik malutki, karlik większy oraz karlika drobnego. Odnotowano również głosy przynależące do grup gatunków czy rodzajów tj. *Myotis sp.* – nocki no., w tym nocki „małe”, *Pipistrellus sp. (Pipistrelloid)* – karliki no., *Nyctalus/Eptesicus/Vespertilio spp.* – borowce/mrocзки, *Chiroptera indeterminata* – nietoperz no. Najczęściej rejestrowanym gatunkiem był karlik malutki oraz borowiec wielki, które pod względem dominacji stanowiły odpowiednio 37% i 33% wszystkich zarejestrowanych sygnałów. Pozostałymi dominantami były: karlik drobny (13%) i karlik większy (8%). Pozostałe rodzaje i grupy rejestrowane były sporadycznie. Szczególną uwagę należy zwrócić na okres rozpadu kolonii rozrodczych, późnoletniej migracji nietoperzy, podczas których na terenie badań odnotowano aż 549 jednostek aktywności. Cały period migracji późnoletniej to okres bardzo wysokich aktywności nietoperzy w obszarze badań. Migracja notowana była przez cały sierpień i początek września, a średnie indeksy okresowe (dla wszystkich nietoperzy) były bardzo wysokie, przekraczając próg ww. wartości (>12 j.a./h) ponad 5 krotnie. W obszarze poszukiwań zimowisk nietoperzy nie odnotowano obecności dużych/istotnych schronień tych ssaków.

W drugim roku prowadzenia monitoringu chiropterologicznego zarejestrowano 425 jednostek aktywności nietoperzy należących do 4 gatunków nietoperzy tj.: borowiec wielki, karlik malutki, karlik większy oraz karlika drobnego. Podobnie jak we wcześniejszym roku badań, odnotowano głosy przynależące do grup gatunków czy rodzajów tj. *Myotis sp.* – nocki no., w tym nocki „małe”, *Pipistrellus sp. (Pipistrelloid)* – karliki no., *Nyctalus/Eptesicus/Vespertilio spp.* – borowce/mrocзки, *Chiroptera indeterminata* – nietoperz no. Najczęściej rejestrowanym gatunkiem był borowiec wielki, który pod względem dominacji stanowił aż 40% wszystkich rejestrowanych sygnałów. Pozostałymi dominantami były karliki malutkie (25%) i karliki drobne (16%). Pozostałe rodzaje i grupy rejestrowane były z częstotliwością 8% (do głosów ogółem) i mniejszą. Głosów nietoperzy nieoznaczonych, w okresie badań odnotowano <1% ogółu zarejestrowanych aktywności. Podobnie jak w poprzednim roku badań, tak i w drugim na szczególną uwagę zasługuje okres rozpadu kolonii rozrodczych, początek jesiennej migracji, w którym na terenie badań odnotowano 188 jednostek aktywności. Jak wskazano w przedłożonej dokumentacji, w tym newralgicznym okresie w kontekście oddziaływania elektrowni wiatrowych na nietoperze wyraźny pik aktywności borowców miał miejsce w drugiej połowie sierpnia, kiedy to notowano aktywności tego gatunku w skali bardzo wysokiej. Wskazać należy, że migracja notowana była przez cały sierpień i początek września, a średnie indeksy okresowe (dla wszystkich nietoperzy) były bardzo wysokie, przekraczając próg wartości (>12 j.a./h). W odniesieniu do hibernakulum, w obszarze poszukiwań zimowisk nietoperzy nie odnotowano obecności dużych/istotnych schronień tych ssaków.

W trzecim roku prowadzenia monitoringu chiropterologicznego zarejestrowano 348 jednostek aktywności nietoperzy należących do 4 gatunków nietoperzy tj.: borowiec wielki, karlik malutki, karlik większy oraz karlika drobnego. Podobnie jak we wcześniejszym roku badań, odnotowano głosy przynależące do grup gatunków czy rodzajów tj. *Myotis sp.* – nocki no., w tym nocki „małe”, *Pipistrellus sp. (Pipistrelloid)* – karliki no., *Nyctalus/Eptesicus/Vespertilio spp.* – borowce/mrocзки, *Chiroptera indeterminata* – nietoperz no. Najczęściej rejestrowanym gatunkiem był karlik drobny oraz karlik malutki, które pod względem dominacji stanowiły odpowiednio 32% i 27% wszystkich zarejestrowanych sygnałów. Borowiec wielki *Nyctalus noctula* notowany był w 15% aktywności. Pozostałe rodzaje i grupy rejestrowane były z częstotliwością 9% (do głosów ogółem) i mniejszą. Głosów nietoperzy nieoznaczonych, w okresie badań odnotowano <1% ogółu zarejestrowanych aktywności. Okres rozrodu kolonii rozrodczych cechował się wzrostem aktywności nietoperzy na terenie badań trwającym niemal do końca września i w przypadku niniejszego roku wyraźnymi

dominantami były karliki: karlik malutki i drobny. Średnie indeksy okresowe (dla wszystkich nietoperzy) były bardzo wysokie, przekraczając próg wartości (>12 j.a./h). Podobnie jak w poprzednich latach badań, nie odnotowano obecności dużych/istotnych schronień nietoperzy.

Analizując przedłożone w toku postępowania materiały należy stwierdzić, iż w ocenie organu realizacja przedmiotowej inwestycji stanowi zagrożenie dla chiropterofauny. Dominacja siedlisk trawiastych w postaci łąk kośnych oraz pastwisk generuje wysoką zasobność bazy pokarmowej, co bezpośrednio warunkuje formowanie się tam kluczowego dla nietoperzy areálu żerowiskowego, zarówno tych należących do lokalnych populacji, jak i migrujących na dalsze dystanse. Skumulowana intensywność wykorzystania tego obszaru wykazuje ścisłą sezonowość, osiągając maksimum w fenologicznym okresie migracji późnoletniej i wczesnojesiennej, z nasileniem aktywności w sierpniu. Tak wysoka i zdeterminowana przestrzennie aktywność nietoperzy generuje permanentne ryzyko wystąpienia znaczącego negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze poprzez bezpośredni wzrost śmiertelności zwierząt w wyniku kolizji z pracującymi elementami wirnika oraz masowego zjawiska barotraumatyzacji, wywołanego gwałtownymi gradientami ciśnienia w sąsiedztwie łopat. Sami autorzy raportu podkreślili, iż *Szczyt przelotów przypada na okres sierpnia tj. termin kiedy to odnajdywanych jest na farmach wiatrowych większość martwych nietoperzy (Dürr 2007, Seiche i in. 2007, Rydell i in. 2010, Kepel i in. 2011, Gottfried i in. 2012, Rodrigues i in. 2015) (...). Uzyskane dane, z bieżącego monitoringu chiropterofauny wskazują na potencjalne, okresowe negatywne oddziaływanie inwestycji na nietoperze.* Wobec powyższego funkcjonowanie planowanego przedsięwzięcia niesie za sobą ryzyko naruszenia integralności lokalnych struktur populacyjnych oraz populacji migrujących.

Z przedłożonych dokumentów wynika, że aktywność nietoperzy na obszarze planowanej inwestycji oraz w jej bezpośrednim sąsiedztwie jest szczególnie wysoka w okresie rozpadu kolonii rozrodczych, na początku jesiennej migracji. Wyniki przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej nie pozostawiają wątpliwości, iż przestrzeń inwestycyjna charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem aktywności chiropterofauny. Badania terenowe na potrzeby przedmiotowego raportu potwierdziły na terenie przeznaczonym pod planowane przedsięwzięcie, obecność borowca wielkiego i karlika malutkiego. gatunków, które ze względu na swoją biologię i specyfikę lotu, są klasyfikowane jako taksony o najwyższym bądź wysokim stopniu ryzyka kolizji z infrastrukturą farm wiatrowych.

Wobec powyższego, jak również uwzględniając wyniki monitoringu potwierdzającego wysoką aktywność nietoperzy w okresie późnoletniej wędrówki nietoperzy, rozpadu kolonii rozrodczych inwestor w przedłożonej dokumentacji wskazał, iż inwestycja wymaga wprowadzenia działań minimalizujących potencjalne negatywne oddziaływanie farmy na nietoperze. W związku z tym zaproponowano okresowe wyłączenia elektrowni tj.: w okresie od 20 lipca do 15 września, przy zachowaniu poniższych warunków:

- przy nocach bez intensywnych opadów i wietrze stabilnym poniżej 6m/s na wysokości rotora;
- zakres dobowy wyłączeń: od co najmniej 30 minut przed zachodem słońca do co najmniej 30 minut po wschodzie słońca;
- temperatura powietrza: powyżej 7°C.

Jak wskazano w przedłożonej dokumentacji „*Biorąc pod uwagę wyniki monitoringu dla niniejszej farmy oraz najnowszych badań i wyniki szeregu badań porealizacyjnych wyłączenia okresowe powinny objąć pierwszy rok funkcjonowania farmy. Ewentualne dalsze uwarunkowania zależne będą od wyników monitoringu porealizacyjnego i wskazań zespołu prowadzącego badania powykonawcze. Wskazać należy na ważny aspekt związany z powstaniem nowego elementu krajobrazu (turbiny) będącego swoistym atraktantem, skutkującym nasieniem się śmiertelności nietoperzy w pierwszych latach funkcjonowania farmy, szczególnie pierwszym roku po powstaniu farmy. Zjawisko to nie jest do końca poznane, niemniej powszechne na farmach w Zachodniej Polsce (dane własne) i potwierdzone przez autorów badań porealizacyjnych szeregu innych lokalizacji w kraju. Dodatkowo, nowsze badania (Richardson i in. 2021, Solick i in. 2020) wskazują też na brak powiązania śmiertelności na turbinach*

wiatrowych a strukturą krajobrazu i występowaniem struktur krajobrazowych (tj. cieki, szpalery, aleje, enklawy leśne, strefy ekotonowe), co potwierdzają wyniki z badań porealizacyjnych autora przedmiotowego monitoringu na co najmniej kilku farmach zachodniej Polski (Ćwikła M., Guentzel S., Siuda P., 2018, Siuda P. 2018, Mrugowski W., Siuda P. 2015, Mrugowski W., Siuda P. 2016, Mrugowski W., Siuda P. 2017, Guentzel S., Ławicki Ł., Siuda P. 2022). Wskazany efekt tzw.: „pierwszego roku” odnotowano na szeregu istniejących farmach wiatrowych, w analogicznych uwarunkowaniach krajobrazowych. Po wysokiej śmiertelności w okresie pierwszego roku po oddaniu farmy (z zdecydowaną dominacją barotraumatyzacji i kolizji w okresie od końca lipca do września), w kolejnych latach zjawisko śmiertelności malało i stabilizowało się do poziomu 1-2 os./turbina/rok. Zjawisko to jest wskazywane również ww. najnowszych publikacjach, jak w innych monitoringach z zachodniej Polski.”.

Odnosząc się do propozycji inwestora w zakresie ograniczenia okresowych wyłączeń turbin wiatrowych wyłącznie do pierwszego roku funkcjonowania farmy, należy zaznaczyć, iż tutejszy organ nie znalazł podstaw przyrodniczych do zaakceptowania takiego rozwiązania. Argumentacja inwestora opierająca się na tzw. „efekcie pierwszego roku” oraz hipotetycznym spadku śmiertelności nietoperzy w kolejnych latach eksploatacji stoi w sprzeczności z zasadą przezorności (art. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska). Jak wspomniano powyżej, przedmiotowy teren inwestycji został zidentyfikowany jako obszar intensywnie wykorzystywany przez nietoperze. W związku z czym wprowadzenie okresowych wyłączeń turbin jest kluczowym, obligatoryjnym środkiem minimalizującym, który powinien obowiązywać przez cały okres eksploatacji farmy wiatrowej, a nie jedynie w pierwszym roku jej funkcjonowania.

Inwestor słusznie zauważa, że turbiny wiatrowe działają na nietoperze jak atraktant, skutkujący nasileniem śmiertelności nietoperzy. Obecność turbin może tworzyć warunki, w których nietoperze częściej pojawiają się w ich pobliżu poprzez ciepło emitowane przez gondolę czy emisję światła przyciągającego i koncentrującego owady (potencjalny pokarm nietoperzy). Nadmienić należy, iż cechy te mają jednak charakter stały, a nie okresowy. Turbiny nie przestają przyciągać owadów ani nietoperzy po upływie dwunastu miesięcy. Zjawisko to występuje permanentnie przez lata pracy instalacji.

Dodatkowo należy zaznaczyć, iż wysoka śmiertelność doprowadza do drastycznego przetrzebienia lokalnych kolonii i eliminacji osobników migrujących przez dany korytarz a spadek liczby stwierdzanych martwych nietoperzy w kolejnych latach może nie świadczyć o tym, że wiatraki stały się „bezpieczne”, lecz o tym, że populacja w sąsiedztwie farmy została już drastycznie zredukowana. Z kolei dalsza praca turbin bez wyłączeń uniemożliwi jej regenerację. Niezmiernie istotnym jest, iż znajdowanie martwych nietoperzy przez ludzi lub psy drastycznie spada wraz z upływem czasu ze względu na presję drapieżników i nekrofagów, które uczą się regularnie odwiedzać podstawy wież w poszukiwaniu łatwego pokarmu. Brak odnotowania martwych osobników w 2. czy 3. roku badań często wynika ze zjadania ofiar przed przybyciem kontrolera, a nie z braku kolizji.

Podsumowując, monitoring porealizacyjny, na który powołuje się inwestor, nie powinien służyć do podjęcia decyzji czy w ogóle wyłączać farmę po roku, ale do skalibrowania i optymalizacji parametrów tego wyłączenia (np. dopasowania konkretnych progów prędkości wiatru i temperatury w kolejnych latach). Dopuszczenie realizacji inwestycji w wariantcie proponowanym przez inwestora (wyłączenia tylko w pierwszym roku funkcjonowania farmy; ewentualne dalsze wyłączenia zależne od wyników monitoringu porealizacyjnego i wskazań zespołu prowadzącego badania powykonawcze) niosłoby za sobą wysokie ryzyko naruszenia zakazów umyślnego zabijania i okaleczania zwierząt objętych ochroną gatunkową (art. 52 ustawy o ochronie przyrody) oraz mogłoby doprowadzić do nieodwracalnych strat w lokalnych populacjach tych ssaków.

Proces oceny wykorzystywania przez ptaki terenu przeznaczonego pod planowaną farmę wiatrową prowadzono w oparciu o:

- liczenia z punktów obserwacyjnych z podziałem na strefy wysokości przelotu. W pierwszym roku badań punkt obserwacyjny wyznaczono w części środkowo-wschodniej części farmy, w drugim –

części środkowo-zachodniej farmy, natomiast w trzecim roku badań wyznaczono dwa punkty obserwacyjne tj. w części wschodniej i w części południowo-zachodniej farmy;

- liczenia z transektów. W każdym roku badań wyznaczono dwa transekty – pierwszy przebiegający w strefie ekotonowej lasu, łąk i po drodze gruntowej oraz drugi obejmujący tereny łąk nad rzeką i w jej pobliżu;
- cenzus gatunków kluczowych: liczenie zasiedlonych gniazd bociana białego, wyszukiwanie gniazd ptaków szponiastych i bociana czarnego, cenzus pozostałych gatunków kluczowych;
- identyfikacja zgrupowań i koncentracji,
- badanie rozpowszechnienia ptaków w standardzie MPPL obejmujące dwukrotne liczenia ptaków w granicach kwadratów 1x1 km, na dwóch równoległych transektach o długości 1 km. Liczenia MPPL wykonano na dwóch kwadratach wytypowanych w obszarach reprezentatywnych dla przedmiotowej farmy z buforem 2 km.

Badania przygotowawcze prowadzone w okresie stycznia i lutego 2020 r., z kolei monitoring ornitologiczny prowadzono: od 1 marca 2020 r. do 28 lutego 2021 r., od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2022 r. oraz od 1 marca 2023 r. do 29 lutego 2024 r.

Dane pozyskane w ramach monitoringu ornitologicznego pozwoliły na określenie występującej ornitofauny, miejsc jej rozrodu, sposobu wykorzystywania terenu inwestycyjnego i sąsiednich terenów, określenie pułapów i kierunków przemieszczania się, a także miejsc zgrupowania i koncentracji ptaków w okresie lęgowym, koczowisk, jesiennej i wiosennej migracji.

W pierwszym roku badań w okresie migracji wiosennej odnotowano 43 gatunki ptaków z liczebnością kumulatywną 5486 osobników. W strukturze gatunkowej dominowały: szpak, żuraw, kwiczoł. Wysoką liczebność notowano w przypadku myszołowa. Z załącznika I Dyrektywy Ptasiej odnotowano występowanie 5 gatunków tj.: bielika, żurawia, lerkę, dzięcioła czarnego, kanię rudą. Zgodnie z przedłożoną dokumentacją, w ramach przelotów ptaków w okresie migracji wiosennej 65 % osobników odnotowano w przedziale wysokości poniżej pracy rotora. 24% osobników odnotowano w strefie kolizyjnej oraz 11 % ptaków przelatywało wysoko. Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności (4) odnotowano: bielika (2 os.), kanię rudą (8 os.), myszołowa (101 os.). Istotne koncentracje ptaków w okresie wiosennych migracji zaobserwowano w przypadku następujących gatunków: szpak – 400 osobników (03.03.2020); żuraw – 350 osobników (03.03.2020); czajka i szpak – 240 osobników (10.03.2020); żuraw – 100 osobników (10.03.2020); szpak – 300 osobników (15.03.2020); szpak i kwiczoł – 200 osobników (12.04.2020).

W drugim roku badań w okresie migracji wiosennej odnotowano 47 gatunków ptaków z łączną liczebnością 7063 osobników. W strukturze gatunkowej dominowały: czajka, szpak i wysoko migrujące gęsi no. *Anser spp.*, gęsi zbożowe/tundrowe. Z załącznika I Dyrektywy Ptasiej odnotowano występowanie 9 gatunków tj. bielika, błotniaka stawowego, żurawia, czaplę białą, łabędzia krzykliwego, łabędzia czarnodziobego, kanię rudą, lerkę i dzięcioła czarnego. W okresie wiosennych migracji 43 % osobników odnotowano w przedziale poniżej pracy rotora. 12% osobników odnotowano w strefie kolizyjnej a 45% ptaków migrowało wysoko (dominacja wysokich, kierunkowych migracji gęsi). Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności (4) odnotowano: bielika (6 os.), myszołowa (33 os.), kanię rudą (11 os.). Z kolei wśród gatunków o wysokim stopniu kolizyjności (3) stwierdzono: błotniaka stawowego (2 os.), kruk (26 os.), krzyżówki (12 os.), potrzuszcza (52 os.), pustulki (5 os.), skowronka (136 os.). Podczas wiosennych migracji na terenie planowanej farmy koczowały: czajka – 700 osobników (22.02.2022), rozproszonych po całym obszarze zalewisk; szpak – 300 osobników (24.02.2022), rozproszonych po całym obszarze zalewisk; czajka – 1500 osobników (02.03.2022), cały obszar w rozproszeniu; żuraw i gęsi zbożowe – 150 i 70 osobników (09.03.2022); czajka i szpak – 700 i 40 osobników (09.03.2022); szpak i kwiczoł – 600 i 100 osobników (14.03.2022). Ponadto pod koniec lutego oraz w marcu teren badań licznie wykorzystywały migrujące czajki oraz

szpaki. Rozsiane stada zajmowały cały obszar podlegający zalewaniu przez wody Iny. Z kolei w marcu koczowały także mniejsze stada żurawi i gęsi.

W trzecim roku badań w okresie migracji wiosennej odnotowano 49 gatunków ptaków, z łączną liczebnością 12 315 osobników. W strukturze gatunkowej dominowały czajki, szpaki (koczujące licznie na terenie badań), wysoko migrujące gęsi no. *Anser spp.* Z załącznika I Dyrektywy Ptasiej odnotowano występowanie 11 gatunków tj. bielika, kanię rudą, kanię czarną, błotniaka stawowego, błotniaka zbożowego, czapłę białą, orlika krzykliwego, żurawia, dzięcioła czarnego, lerkę, łabędzia krzykliwego. W okresie wiosennych migracji ptaków 43 % osobników odnotowano w przedziale poniżej pracy rotora. 19% osobników odnotowano w strefie kolizyjnej, 38% ptaków migrowało wysoko (dominacja wysokich, kierunkowych migracji gęsi). Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności (4) odnotowano: bielika (16 os.), kanię rudą (30 os.), myszołowa (55 os.). Z kolei wśród gatunków o wysokim stopniu kolizyjności (3) stwierdzono: błotniaka stawowego (12 os.), kanię czarną (3 os.), kruka (61 os.), krzyżówki (26 os.), potrzescza (62 os.), pustułki (8 os.), skowronka (475 os.). Podczas wiosennych migracji na terenie planowanej farmy koczowały: czajka – 1000 osobników, szpak – 400 osobników (02.03.2023), cały obszar w rozproszeniu; szpak – 150 osobników (24.04.2023).

W pierwszym roku badań w okresie lęgowym odnotowano występowanie 1 970 osobników z 63 ptaków. W strukturze gatunkowej dominował szpak i skowronek, natomiast mniej licznie zaobserwowano dymówkę, żurawia, myszołowa. Z załącznika I Dyrektywy Ptasiej odnotowano występowanie 12 gatunków tj. bielika, żurawia, lerkę, dzięcioła czarnego, kanię rudą, błotniaka stawowego, błotniaka łąkowego, gąsiorka, bociana białego, trzmielojad, kanię czarną, orlika krzykliwego. Natomiast wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności (4) odnotowano: bielika (2 os.), kanię rudą (18 os.), myszołowa (65 os.).

W drugim roku badań w okresie lęgowym odnotowano występowanie 3 216 osobników z 68 gatunków. W strukturze gatunkowej dominował szpak, natomiast powyżej 5% udziału odnotowanych ogółem gatunków dotyczył: żurawia, dymówki i bociana białego. Z załącznika I Dyrektywy Ptasiej odnotowano występowanie 11 gatunków tj. bielika, błotniaka stawowego, błotniaka łąkowego, bociana białego, dzięcioła czarnego, lerkę, gąsiorka, kanię czarną, kanię rudą, orlika krzykliwego, żurawia. W zakresie wysokości przelotów ptaków: 70% osobników odnotowano w przedziale poniżej pracy rotora. 18% osobników odnotowano w strefie kolizyjnej, 12% ptaków migrowało wysoko. Natomiast wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności (4) odnotowano: bielika (2 os.), myszołowa (23 os.), kanię rudą (60 os.). Z kolei wśród gatunków o wysokim stopniu kolizyjności (3) stwierdzono: błotniaka łąkowego (2 os.), błotniaka stawowego (8 os.), kruka (29 os.), krzyżówki (19 os.), potrzescza (46 os.), pustułki (3 os.), skowronka (115 os.), kanię czarną (6 os.), jerzyka (7 os.), bociana białego (161 os.). Ponadto podczas okresu lęgowego na terenie planowanej farmy stwierdzono koczowanie: żurawi – 70 - 100 osobników (01 - 22.06.2022); bocianów białych – 10 -30 osobników, po pokosach w czerwcu; szpaków – stada rozproszone 50 – 250 osobników.

W trzecim roku badań w okresie lęgowym odnotowano występowanie 4 853 osobników z 71 gatunków. W strukturze gatunkowej dominowały koczujące w obszarze szpaki, czajki oraz żuraw, natomiast powyżej 5% udziału stwierdzonych ogółem gatunków dotyczył bociana białego (koczująca frakcja nielęgowa). Z załącznika I Dyrektywy Ptasiej odnotowano występowanie 13 gatunków tj. bielika, błotniaka stawowego, błotniaka łąkowego, bociana białego, bociana czarnego, derkacza, dzięcioła czarnego, lerkę, gąsiorka, kanię czarną, kanię rudą, orlika krzykliwego, żurawia. W zakresie wysokości przelotów ptaków: 56% osobników odnotowano w przedziale poniżej pracy rotora. 27% osobników odnotowano w strefie kolizyjnej a 17% ptaków migrowało wysoko. Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności (4) odnotowano: bielika (8 os.), myszołowa (64 os.), kanię rudą (50 os.). Z kolei wśród gatunków o wysokim stopniu kolizyjności (3) stwierdzono: błotniaka łąkowego (3 os.), błotniaka stawowego (10 os.), bociana białego (323 os.), jerzyka (20 os.), kani czarną (12 os.), kruka (65 os.), krzyżówki (30 os.), potrzescza (50 os.), pustułki (9 os.), skowronka (90 os.).

Ponadto podczas okresu lęgowego na terenie planowanej farmy stwierdzono koczowanie: żurawi – 40 osobników, bocianów białych – 60 osobników, szpaków - 120 osobników (24.05.2023) – systematycznie przez cały okres od wypasu bydła; czajek - 100 osobników, szpaków – 100 osobników, bocianów białych – 20 osobników (21.06.2023).

Podczas cenzusów prowadzonych w pierwszym roku badań wykryto 3 kluczowe gatunki przystępujące do lęgów w obszarze A oraz 10 w obszarze B (łącznie A+B – 13 gatunków). Na terenie obszaru podstawowego (A) do lęgów przystępowały: gąsiorek, potrzuszcz oraz krzyżówka, z kolei w obszarze bufora (B): myszołów, kruk, dzięcioł czarny, samotnik, kania ruda, puszczyk, żuraw, kania czarna (gniazdowanie możliwe), orlik krzykliwy, błotniak łąkowy (gniazdowanie możliwe). W odniesieniu do stanowisk lęgowych bociana białego, dwa gniazda (jedno zasiedlone – co najmniej 3 młode; drugie opuszczone) zidentyfikowano poza strefą 2 km bufora badań. W okresie lęgowym od czerwca 2020 r. systematycznie notowano zalatywanie błotniaka łąkowego. Wysoce możliwe jest również gniazdowanie tego gatunku na wschód od obszaru podstawowego farmy.

Podczas cenzusów prowadzonych w drugim roku badań wykryto 4 kluczowe gatunki przystępujące do lęgów w obszarze A oraz 8 w obszarze B (łącznie A+B – 12 gatunków). Na terenie obszaru podstawowego (A) do lęgów przystępowały: gąsiorek, potrzuszcz, krzyżówka oraz lerka, z kolei w obszarze bufora (B): myszołów, kruk, dzięcioł czarny, samotnik, kania ruda, żuraw, kania czarna (gniazdowanie możliwe), orlik krzykliwy. W odniesieniu do stanowisk lęgowych bociana białego, dwa gniazda (jedno zasiedlone – co najmniej 2 młode; drugie opuszczone) zidentyfikowano poza strefą 2 km bufora badań. W trakcie sezonu lęgowego obserwowano zalatywanie samca błotniaka łąkowego, niemniej nie zidentyfikowano lęgów w otoczeniu obszaru. Prawdopodobnie siedlisko lęgowe leży poza buforem monitoringu.

Podczas cenzusów prowadzonych w trzecim roku badań wykryto 5 kluczowe gatunki przystępujące do lęgów w obszarze A oraz 9 w obszarze B (łącznie A+B – 14 gatunków). Na terenie obszaru podstawowego (A) do lęgów przystępowały: gąsiorek, potrzuszcz, krzyżówka, lerka, derkacz, z kolei w obszarze bufora (B): myszołów, kruk, dzięcioł czarny, samotnik, kania ruda, żuraw, kania czarna (gniazdowanie możliwe), orlik krzykliwy (gniazdowanie możliwe), kobuz. W odniesieniu do stanowisk lęgowych bociana białego, zidentyfikowano dwa gniazda (jedno zasiedlone – co najmniej 3 młode; drugie opuszczone) odpowiednio poza strefą 2 km bufora badań i na granicy bufora badań.

W pierwszym roku, w trakcie prowadzonego monitoringu przeprowadzono dwa liczenia metodą MPPL na obszarze zlokalizowanym bezpośrednio na terenie inwestycji. Kontrole wykazały obecność w kwadracie 43 gatunków i łączną liczbę osobników 448. Dominantami były 4 taksony zaliczane do pospolitych gatunków, tj. szpak (28,13%), skowronek (9,60%), kruk (6,47%) oraz potrzuszcz (6,03%). Udział pozostałych odnotowanych gatunków nie przekraczał 5%. Na uwagę zasługuje fakt, że wśród odnotowanych gatunków znalazł się również błotniak łąkowy (0,22 %), błotniak stawowy (0,22%), bocian biały (0,45%), myszołów (2,68%), orlik krzykliwy (0,45%), żuraw (3,57%).

W drugim roku badań, podobnie jak w pierwszym przeprowadzono dwa liczenia metodą MPPL na obszarze zlokalizowanym bezpośrednio na terenie inwestycji. Kontrole wykazały obecność w kwadracie 42 gatunków i łączną liczbę osobników 669. Dominantem był szpak (49,48%) zaliczany do pospolitego gatunku, a także żuraw (11,96%). Udział pozostałych odnotowanych gatunków nie przekraczał 5%. Na uwagę zasługuje fakt, że wśród odnotowanych gatunków znalazł się również błotniak stawowy (0,15%), bocian biały (1,49%), myszołów (1,35%), orlik krzykliwy (0,45%).

W trzecim roku badań również przeprowadzono dwa liczenia metodą MPPL na obszarze zlokalizowanym bezpośrednio na terenie inwestycji. Kontrole wykazały obecność w kwadracie 46 gatunków i łączną liczbę osobników 1 209. Dominantem był szpak (49,30%) zaliczany do pospolitego gatunku, a także a także żuraw (15,55%). Udział pozostałych odnotowanych gatunków nie przekraczał 5%. Na uwagę zasługuje fakt, że wśród odnotowanych gatunków znalazł się również bielik (0,17%),

błotniak łąkowy (0,08%), błotniak stawowy (0,17%), bocian biały (3,39%), myszołów (1,49%), orlik krzykliwy (0,25%).

Podczas dyspersji polęgowej w pierwszym roku na terenie badań odnotowano 60 gatunków ptaków z łączną liczebnością 5 124 osobników. W strukturze gatunkowej dominowały szpak, żuraw, czajka. Wysoką liczebność notowano również w przypadku dymówki oraz bociana białego. Z załącznika I Dyrektywy Ptasiej odnotowano występowanie 13 gatunków tj. bielika, kanie rudą, kanie czarną, błotniaka stawowego, błotniaka łąkowego, bociana białego, gąsiora, orlika krzykliwego, żurawia, dzięcioła czarnego, czapłę białą, bataliona, łączaka. Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności (4) odnotowano bielika (2 os.), kanię rudą (8 os.), myszołowa (36 os.). Z kolei wśród gatunków o wysokim stopniu kolizyjności (3) stwierdzono: błotniaka stawowego (34 os.), błotniaka łąkowego (10 os.), bociana białego (381 os.), jerzyka (4 os.), kanię czarną (1 os.), kruka (52 os.), krzyżówkę (13 os.), potrzescza (42 os.), pustułkę (21 os.), skowronka (151 os.), śmieszkę (101 os.). Ponadto podczas okresu lęgowego na terenie planowanej farmy stwierdzono koncentrację: bocianów białych (120 os.), czapli siwych (30 os.) – (16.07.2020) – stałe koncentracje do połowy lipca; żurawi – 150 os. (12.08.2020); żurawi – 30 os. (19.08.2020); czajek – 146 os. (19.08.2020).

W drugi roku badań podczas dyspersji polęgowej odnotowano 59 gatunków ptaków z łączną liczebnością 4 015 osobników. W strukturze gatunkowej dominował szpak. Wysoką liczebność notowano również w przypadku żurawia, dymówki i oknówki. Z załącznika I Dyrektywy Ptasiej odnotowano występowanie 11 gatunków tj. bielika, błotniaka stawowego, bociana białego, dzięcioła czarnego, gąsiora, kanię rudą, kanię czarną, łączaka, orlika krzykliwego, zimorodka, żurawia. Podczas dyspersji polęgowej 69% osobników odnotowano w przedziale poniżej pracy rotora. 11% osobników odnotowano w strefie kolizyjnej, 20% ptaków migrowało wysoko. Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności (4) odnotowano: bielika (4 os.), myszołowa (26 os.), kanię rudą (68 os.). Z kolei wśród gatunków o wysokim stopniu kolizyjności (3) stwierdzono: błotniaka stawowego (13 os.), kruka (44 os.), krzyżówki (26 os.), potrzescza (55 os.), pustułki (5 os.), skowronka (134 os.), kani czarnej (5 os.), jerzyka (2 os.), bociana białego (139 os.).

W trzecim roku badań podczas dyspersji polęgowej odnotowano 63 gatunki ptaków z łączną liczebnością 5 413 osobników. W strukturze gatunkowej dominowały: szpak, żuraw i czajka. Wysoką liczebność notowano również w przypadku żurawia, dymówki, oknówki i bociana białego. Z załącznika I Dyrektywy Ptasiej odnotowano występowanie 14 gatunków tj. bataliona, bielika, błotniaka stawowego, bociana białego, czapłę białą, dzięcioła czarnego, gąsiora, kanię rudą, kanię czarną, łączaka, orlika krzykliwego, sokoła wędrownego, zimorodka, żurawia. Podczas dyspersji polęgowej 67% osobników odnotowano w przedziale poniżej pracy rotora. 21% osobników odnotowano w strefie kolizyjnej, 12% ptaków migrowało wysoko. Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności (4) odnotowano bielika (19 os.), myszołowa (91 os.), kanię rudą (40 os.). Z kolei wśród gatunków o wysokim stopniu kolizyjności (3) stwierdzono: błotniaka stawowego (19 os.), kruka (69 os.), krzyżówki (26 os.), potrzescza (72 os.), pustułki (6 os.), skowronka (212 os.), kani czarnej (7 os.), jerzyka (11 os.), bociana białego (284 os.). Ponadto podczas okresu lęgowego na terenie planowanej farmy stwierdzono koncentrację: bocianów białych (60 – 80 os.) – stałe koncentracje do połowy lipca; żurawi – 120 os. (12.08.2023); żurawi – 70 os. (19.08.2023); czajek – 210 os.) i szpaków (80 os.) (27.07.2023).

Podczas migracji jesiennej w pierwszym roku badań odnotowano 59 gatunków ptaków z łączną liczebnością 7 021 osobników. W strukturze gatunkowej dominowały wysoko migrujące gęsi *Anser spp.*, szpaki, żurawie. Wysoką liczebność notowano również w przypadku zięby, dymówki, oknówki. Z załącznika I Dyrektywy Ptasiej odnotowano występowanie 9 gatunków tj. bielika, kanie rudą, błotniaka stawowego, błotniaka zbożowego, orlika krzykliwego, żurawia, dzięcioła czarnego, czapłę białą, bataliona. Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności (4) odnotowano: bielika (10 os.), kanię rudą (6 os.), myszołowa (79 os.). Z kolei wśród gatunków o wysokim stopniu kolizyjności (3)

stwierdzono: błotniaka stawowego (8 os.), kruka (78 os.), krzyżówki (47 os.), potrzescza (47 os.), pustułki (17 os.), skowronka (358 os.). Ponadto w okresie jesiennej migracji stwierdzono koncentrację żurawi – 100 os. (25.10.2020), z kolei stadka po kilkadziesiąt osobników szpaków towarzyszyły stadom krów do końca 1 dekady października.

W drugim roku badań podczas migracji jesiennej odnotowano 58 gatunków ptaków z łączną liczebnością 7 492 osobników. W strukturze gatunkowej dominowały wysoko migrujące gęsi no. *Anser spp.* oraz szpaki, natomiast powyżej 5% liczebności ogółem notowano również ziębę, skowronka, dymówkę. Z załącznika I Dyrektywy Ptasiej odnotowano występowanie 9 gatunków tj. bielika, kanie rudą, błotniaka stawowego, błotniaka zbożowego, orlika krzykliwego, żurawia, dzięcioła czarnego, czapłę białą, łabędzia krzykliwego. W zakresie wysokości przelotów ptaków 49 % osobników odnotowano w przedziale poniżej pracy rotora. 18% osobników odnotowano w strefie kolizyjnej, 33% ptaków migrowało wysoko (dominacja wysokich, kierunkowych migracji gęsi). Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności (4) odnotowano: bielika (11 os.), kanie rudą (7 os.), myszołowa (89 os.). Z kolei wśród gatunków o wysokim stopniu kolizyjności (3) stwierdzono: błotniaka stawowego (6 os.), kruka (89 os.), krzyżówki (21 os.), potrzescza (47 os.), pustułki (19 os.), skowronka (411 os.). Ponadto w okresie jesiennej migracji na terenie planowanej farmy stwierdzono koncentrację szpaków – 300 os. (22.09.2021); szpaków - 500 os. (27.10.2021); gęsi zbożowych/tundrowych - 150 os. (27.10.2021).

W trzecim roku badań podczas migracji jesiennej odnotowano 59 gatunków ptaków z łączną liczebnością 12 352 osobników. W strukturze gatunkowej dominowały wysoko migrujące gęsi no. *Anser spp.* oraz szpaki, natomiast powyżej 5% liczebności ogółem notowano również: gęś zbożową/tundrową, ziębę, skowronka, dymówkę. Z załącznika I Dyrektywy Ptasiej odnotowano występowanie 10 gatunków tj. bielika, kanie rudą, błotniaka stawowego, błotniaka zbożowego, orlika krzykliwego, żurawia, dzięcioła czarnego, czapłę białą, łabędzia krzykliwego, sokoła wędrownego. W zakresie wysokości przelotów ptaków 45 % osobników odnotowano w przedziale poniżej pracy rotora. 17% osobników odnotowano w strefie kolizyjnej, 38% ptaków migrowało wysoko (dominacja wysokich, kierunkowych migracji gęsi). Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności (4) odnotowano: bielika (25 os.), kanie rudą (31 os.), myszołowa (129 os.). Z kolei wśród gatunków o wysokim stopniu kolizyjności (3) stwierdzono: błotniaka stawowego (22 os.), kruka (98 os.), krzyżówki (19 os.), potrzescza (58 os.), pustułki (21 os.), skowronka (650 os.). Ponadto w okresie jesiennej migracji na terenie planowanej farmy stwierdzono koncentrację żurawi – 150 os. (02.09.2023); żurawi – 100 os. (10.09.2023); szpaków i kwiczołów - 400/50 os. (09.10.2023).

Podczas pierwszego roku badań w okresie zimowania na terenie planowanej farmy odnotowano łącznie 3 739 osobników ptaków przynależących do 30 gatunków. Wśród gatunków dominowały gęsi migrujące nad obszarem badań od trzeciej dekady stycznia do 19 lutego 2021 r. Z załącznika I Dyrektywy Ptasiej odnotowano występowanie 5 gatunków tj. bielika, żurawia, zimorodka, czapłę białą oraz błotniaka zbożowego. Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności (4) odnotowano bielika (4 os.) oraz myszołowa (37 os.). Z kolei wśród gatunków o wysokim stopniu kolizyjności (3) stwierdzono: kruka (27 os.), potrzescza (12 os.), pustułkę (7 os.) oraz skowronka (78 os.).

Podczas drugiego roku badań w okresie zimowania na terenie planowanej farmy odnotowano łącznie 4 172 osobniki ptaków przynależące do 35 gatunków. W strukturze gatunkowej dominowały wysoko migrujące gęsi no. *Anser spp.*, gęsi zbożowe/tundrowe oraz czajki, natomiast powyżej 5% liczebności ogółem notowano także szpaka. Z załącznika I Dyrektywy Ptasiej odnotowano występowanie 7 gatunków tj. bielika, żurawia, czapłę białą, łabędzia krzykliwego, łabędzia czarnodziobego, zimorodka i sokoła wędrownego. W zakresie wysokości przelotów ptaków: 81 % osobników odnotowano w przedziale powyżej pracy rotora, 5% osobników odnotowano w strefie kolizyjnej, 14% ptaków przelatywało poniżej pracy rotora. Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności (4) odnotowano: bielika (6 os.), myszołowa (32 os.). Z kolei wśród gatunków o

wysokim stopniu kolizyjności (3) stwierdzono: kruka (24 os.), krzyżówki (64 os.), potrzescza (17 os.), pustułki (9 os.), skowronka (46 os.). Ponadto podczas zimowania na terenie planowanej farmy zaobserwowano koczowanie łabędzi krzykliwych – 70 os., łabędzi czarnodziobych – 19 os., gęsi tundrowych – 22 os. (cały luty 2022 r.) część wschodnia, przy rzece rozlewiska.

Podczas trzeciego roku badań w okresie zimowania na terenie planowanej farmy odnotowano łącznie 9 210 osobników ptaków przynależących do 41 gatunków. W strukturze gatunkowej dominowały wysoko migrujące gęsi no. *Anser spp.*, gęsi zbożowe/tundrowe, natomiast powyżej 5% liczebności ogółem notowano szpaka, śmieszki i czajki. Z załącznika I Dyrektywy Ptasiej odnotowano występowanie 8 gatunków tj. bielika, żurawia, czapłę białą, łabędzia krzykliwego, zimorodka, sokoła wędrownego, dzięcioła czarnego, kanię rudą. W zakresie wysokości przelotów ptaków: 45 % osobników odnotowano w przedziale powyżej pracy rotora. 21% osobników odnotowano w strefie kolizyjnej, 34% ptaków przelatywało poniżej pracy rotora. Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności (4) odnotowano: bielika (60 os.), myszołowa (50 os.), kani rudej (2 os.). Z kolei wśród gatunków o wysokim stopniu kolizyjności (3) stwierdzono: kruka (53 os.), krzyżówki (98 os.), mewa siwa (300 os.), mewa srebrzysta sensu lato (95 os.), potrzescza (29 os.), pustułki (18 os.), skowronka (109 os.), śmieszka (690 os.). Ponadto podczas zimowania na terenie planowanej farmy zaobserwowano koczowanie: śmieszek – 300 os., mew siwych – 110 os., mew srebrzystych sensu lato - 50 os. – zalane terenu po wystąpieniu Iny z koryta rzeki; łabędzi krzykliwych 25-35 os. - cały luty 2024 r., zalane terenu po wystąpieniu Iny z koryta rzeki; gęsi zbożowych – 300 os., gęsi tundrowych – 210 os., gęsi białoczelnych - 70 os., bernikli białoliczych 2 os. – 01. 02. 2024 – centrum obszaru.

Analizując przedłożone w toku postępowania materiały należy stwierdzić, iż specyfika pokrycia terenu przedmiotowej inwestycji, obejmująca łąki oraz pastwiska zlokalizowane w dolinie rzecznej, warunkuje znaczne bogactwo tutejszej awifauny. Powyższe znajduje potwierdzenie w wynikach trzyletniego przedinwestycyjnego monitoringu ornitologicznego. Zróżnicowana struktura przestrzenna oraz mozaikowy charakter użytkowania terenu (użytki zielone, nieużytki, urządzenia melioracji szczegółowej oraz sąsiadujące kompleksy leśne) stanowią dogodne oraz cenne siedlisko i optymalne miejsce bytowania zróżnicowanych gatunków ptaków. Powyższe potwierdzają również sami autorzy raportu wskazując, iż „W wyniku kontroli terenowych wykonanych w okresie od marca 2020 r. do lutego 2024 r. stwierdzono, iż niewielkie powierzchniowo użytki zielone (obszar podstawowy farmy) tworzą wysoce cenne obszary koncentrujące ptaki lęgowe lokalnie, jak i migrujące sezonowo nad obszarem. Dynamika procesów zalewowych sprzyja koncentracjom siewek i lokalnemu bytowaniu łabędzi krzykliwych. Występujące po wypasach i zalewach obszary błotniste, zastoiska sprzyjają obserwacjom gatunków cennych ptaków siewkowych - obszar pastwisk jest głównym żerowiskiem co najmniej 2 par orlika krzykliwego *Clanga pomarina*, dwóch par lęgowych (enklawy leśne) kani rudych *Milvus milvus*, kani czarnej czy błotniaka stawowego jak również bielika. Teren bezpośredniej lokalizacji wież elektrowni wiatrowych to cenny obszar koczowania niełęgowych frakcji ptaków: bocianów białych, w liczbie kilkudziesięciu osobników stale towarzyszących stadom bydła, żurawi, czajek i okresowo blaszkodziobych, mewowców. Obszar jest również cennym refugium przejściowym dla siewek migrujących. Na bezpośrednim obszarze inwestycyjnym odnotowano 20 gatunków ptaków z zał. I. Dyrektywy Ptasiej i 30 gatunków ptaków lęgowych: nielicznych, bardzo nielicznych i skrajnie nielicznych w skali kraju. Teren pełni istotną rolę dla ptaków szponiastych. Badania w okresie 3 lat wykazały także szereg koncentracji ptaków na terenie inwestycyjnym. Szczególnie zauważalne są koncentracje bocianów białych oraz siewek, w tym czajek, które miały miejsce co roku, a pojawom towarzyszyły cenne i rzadkie gatunki koczujące na śródlądziu w odniesieniu do typowych agrocenoz inwestycyjnych (bataliony, kszyki, kuliki wielkie, krwawodzioby czy brodźce śniade.”.

W ocenie organu realizacja przedmiotowej inwestycji stanowi zagrożenie zarówno dla populacji lokalnych, jak i ptaków migrujących sezonowo nad obszarem. Nadmienić należy, iż łąki i pastwiska (użytki zielone) stanowią kluczowe i jedno z najważniejszych miejsc żerowania dla wielu gatunków

ptaków szponiastych, które licznie występują na analizowanym obszarze, w szczególności bielika, orlika krzykliwego, kani rudej, kani czarnej, jak również zaobserwowanego sokoła wędrownego. Liczebność gatunków szponiastych stwierdzonych w toku trzyletnich badań jest wysoka, zaś średnie obserwacji ptaków drapieżnych na 1 h liczenia przekracza 7 osobników. Jak wskazano w opracowaniu wyników monitoringu *jest to wartość ok. 3-krotnie przekraczająca średnią liczebność innych terenów (pól uprawnych inwestycyjnych) Pomorza (średnio ok. 2-2,5 krotnie os./h.* Należy również nadmienić, iż dodatkowym elementem determinującym wysoką atrakcyjność siedliskową analizowanego terenu dla awifauny są okresowe zalewy powodziowe i pokrycie terenu inwestycyjnego wodą, które zwiększa dostępność biomasy pokarmowej, stwarzając optymalne warunki żerowania dla awifauny drapieżnej i brodzącej. Natomiast ograniczenie lub utrata dotychczasowego areału żerowiskowego na wskutek realizacji przedsięwzięcia wywoła presję środowiskową, co w konsekwencji doprowadzi do zubożenia gatunkowego oraz spadku liczebności ornitofauny tak licznie występującej na analizowanym terenie. Ponadto realizacja przedsięwzięcia wiąże się z ograniczeniem lub całkowitym wyłączeniem areału dostępnych i atrakcyjnych dla bytowania ww. gatunków ptaków siedlisk oraz stanowić będzie barierę dla dyspersji genów między populacjami lokalnymi.

Nie bez znaczenia jest również oddziaływanie turbin wiatrowych na ptaki w kontekście potencjalnych kolizji, przy czym nadmienić należy, iż grupą największego ryzyka kolizji są ptaki szponiaste. Związane jest to ze sposobem zdobywania pokarmu większości gatunków, polegającym na wielokrotnym przemieszczaniu się w przestrzeni operowania wirników elektrowni. W ramach analizy prognozowanej śmiertelności uwzględniono zarówno wariant alternatywny, jak i inwestycyjny, stosując przy tym zróżnicowane podejścia metodologiczne. Jak wskazano w raporcie, nowsze badania dotyczące śmiertelności ptaków szponiastych podają wartość 0,09 os/MW/rok (WEST Inc; USA, Erickson et al. 2008). Wobec powyższego zakładając docelową liczbę 7 turbin w wariancie alternatywnym oraz moc elektrowni 7,0 MW/elektrownia, można określić śmiertelność ptaków szponiastych na: 4,41 ptaka szponiastego na rok, z kolei w wariancie wybranym do realizacji (6 turbin wiatrowych) śmiertelność wyniesie 3,78 ptaka szponiastego na rok. Oszacowano również ryzyko kolizji opierając się na projekcie „Wytocznych dotyczących oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki” (Chylarecki i in. 2011). W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, iż w wariancie alternatywnym z 95% prawdopodobieństwem liczba ptaków ginących rocznie w granicach farmy będzie się zawierać w przedziale 0,14-282,624 osobników, z 50% pewnością liczba ofiar nie przekroczy 24,92 osobników rocznie, z 5% pewnością liczba ofiar będzie się kształtować na poziomie nieprzekraczającym 0,14 osobników rocznie. Z kolei w wariancie wybranym przez inwestora z 95% prawdopodobieństwem liczba ptaków ginących rocznie w granicach farmy będzie się zawierać w przedziale 0,12-241,92 osobników, z 50% pewnością liczba ofiar nie przekroczy 21,36 osobników rocznie, z 5% pewnością liczba ofiar będzie się kształtować na poziomie nieprzekraczającym 0,12 osobników rocznie. Oszacowano również oczekiwaną śmiertelność roczną ptaków szponiastych, a wyniki przedstawiają się następująco: w wariancie alternatywnym: 4,9 ginącego ptaka szponiastego rocznie, w wariancie wybranym przez inwestora: 4,2 ginącego ptaka rocznie.

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż teoretyczne modele szacowania śmiertelności ptaków w wyniku kolizji z turbinami nie pozwalają na precyzyjne określenie negatywnego wpływu turbin wiatrowych na awifaunę w kontekście ryzyka kolizji i napotykają istotne bariery metodologiczne. Zastosowany model matematyczny opiera się wyłącznie na parametrach technicznych (zainstalowanej mocy) i nie uwzględnia kluczowych uwarunkowań lokalnych, takich jak intensywność użytkowania przestrzeni powietrznej oraz specyfika gatunkowa. Z uwagi na fakt, że analizowany obszar wyróżnia się szczególną aktywnością i wysokimi koncentracjami m.in. bociana białego oraz ptaków szponiastych, uniwersalne algorytmy nie stanowią właściwego predyktora śmiertelności dla tej konkretnej lokalizacji. Przeprowadzona analiza prognostyczna w zakresie szacowania rocznego poziomu śmiertelności kolizyjnej ptaków szponiastych wykazała, że wariant wybrany przez inwestora generuje mniejsze

ryzyko śmiertelności niż wariant alternatywny, niemniej jednak prognozowane wartości na poziomie 4,9 oraz 4,2 osobnika rocznie należy uznać za wskaźniki wysokie. Biorąc pod uwagę odległości tj. ok. 3,4 km, ok. 3,8 km i ok. 4,3 km od stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunku chronionego jakim jest odpowiednio orlik krzykliwy, bocian czarny oraz kania ruda, biologię ptaków szponiastych i ich wysoki wskaźnik aktywności na terenie planowanej inwestycji, stały ubytek na tym poziomie charakteryzuje się podwyższonym ryzykiem wywierania negatywnego wpływu na integralność i stabilność lokalnych struktur populacyjnych.

Nie ulega wątpliwości, że w przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z terenem położonym w obszarze charakteryzującym się szczególnymi uwarunkowaniami przyrodniczymi i krajobrazowymi oraz różnorodnością biocenoz. Realizacja przedsięwzięcia analizowanego w niniejszym postępowaniu spowoduje utratę dotychczasowej wartości biocenotycznej obszaru i zmianę istniejącego krajobrazu, a tym samym doprowadzi do pogorszenia warunków korzystania z siedlisk żerowiskowych i miejsc odpoczynku ornitofauny, a w konsekwencji może przyczynić się do wyparcia niektórych gatunków z tego terenu. Ponadto ograniczenie lub fragmentacja siedlisk żerowiskowych oraz wzmożona ekspozycja na kolizje w sposób bezpośredni wpływa na siedliska lęgowe w otoczeniu farmy, w szczególności gatunków ptaków drapieżnych, co podkreślają sami autorzy raportu. Przedsięwzięcie położone jest w obszarze ważnym dla ptaków tj. łąki i pastwiska, w sąsiedztwie rzeki Iny, jej doliny oraz w obszarze stanowiącym mozaikę siedlisk. W opinii autora badań *w dalszym ciągu praktycznie brak jest w Dolinie Iny do wysokości Stargardu podobnie cennych obszarów*. Przedstawione wyniki inwentaryzacji przyrodniczej nie pozostawiają wątpliwości, że zabudowa gruntów położonych w granicach i w sąsiedztwie ww. obszarów ważnych dla ptaków doprowadzi do uszczuplenia powierzchni dostępnych siedlisk żerowiskowych, jak również miejsc zgrupowania i koncentracji ptaków w okresie lęgowym, koczowisk, jesiennej i wiosennej migracji. Ponadto przedstawione w raporcie wyniki inwentaryzacji ornitologicznej potwierdzają występowanie na terenie inwestycyjnym i jego sąsiedztwie gatunków ptaków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności (4) oraz o wysokim stopniu kolizyjności (3), których obecność wykazano w wysokiej liczebności (np. w okresie migracji wiosennych: myszołów – 101 os., skowronek – 475 os., kania ruda – 30 os.; w okresie lęgowym: kania ruda – 60 os., bocian biały 323 os., myszołów – 64 os.; w okresie dyspersji polęgowej: bocian biały – 381 os., błotniak stawowy – 34 os., myszołów – 91 os., bielik – 19 os.). W ocenie organu charakter obszaru objętego przedsięwzięciem oraz jego bezpośrednie sąsiedztwo wpisuje się w obszar o dogodnych warunkach siedliskowych dla gatunków szponiastych oraz gatunków tworzących zgrupowania i koncentracje.

Realizacja przedmiotowej inwestycji spowoduje faktyczną zmianę funkcji i przeznaczenia terenu objętego inwestycją na funkcję przemysłową - jaką w tym wypadku jest wytwarzanie i sprzedaż energii elektrycznej. Wiadomym jest, że struktura krajobrazu charakteryzuje się ciągłą dynamiką i podlega nieustannym zmianom. Niemniej jednak krajobrazów typowo rolniczych obfitujących w mozaikę siedlisk jest coraz mniej, wobec czego zasadnym jest ochrona tych, które jeszcze się zachowały, zwłaszcza w przypadku ich wykorzystywania przez różnorodne gatunki ptaków w różnych okresach fenologicznych (co – jak wykazano powyżej – ma miejsce w przypadku analizowanego terenu). Część gatunków co prawda potrafi się dostosować do zmieniających się warunków środowiskowych – jednak w opinii tutejszego organu nie powinno to stanowić istotnego argumentu świadczącego o możliwości trwałego przekształcania terenów wykazujących istotną wartość przyrodniczą. Ponadto umiejętność przystosowania się do zmieniających się uwarunkowań środowiskowych nie dotyczy wszystkich gatunków. Dla części z nich realizacja przedsięwzięcia będzie związana z utratą siedlisk i koniecznością opuszczenia analizowanych terenów w poszukiwaniu innych dogodnych miejsc. Realizacja przedsięwzięcia poprzez zmianę funkcji terenu z rolniczego na przemysłowy spowoduje utratę mozaikowości i różnorodności środowisk, a tym samym wpłynie niekorzystnie na ogólny stan bioróżnorodności tego terenu, w szczególności na ptaki, dla których teren inwestycyjny w ocenie

organu, jak również autorów inwentaryzacji i raportu stanowi dogodne siedliska żerowiskowe oraz miejsce zgrupowania i koncentracji ptaków.

Biorąc powyższe pod uwagę autorzy raportu wskazali, iż trudno określić działania minimalizujące możliwy negatywny wpływ planowanego przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, które będą adekwatne do zagrożeń i strat w środowisku, jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji i eksploatacji inwestycji. Wdrożenie nowoczesnych systemów reakcyjno-detekcyjnych w istotnym stopniu ogranicza ryzyko kolizji, aczkolwiek oszacowanie ich efektywności w przedmiotowej lokalizacji jest utrudnione i niepewne zważywszy, że przekroczenia wartości referencyjnych dla ptaków szponiastych są wysokie i bardzo wysokie. Jednocześnie autorzy raportu wskazali, że ewentualne ograniczanie śmiertelności poprzez systemy reakcyjno-detekcyjne nie ograniczy negatywnego wpływu inwestycji na ptaki w kontekście innych czynników tj. ograniczenia terenów żerowiskowych i koncentracji ptaków oraz znaczenie terenu dla populacji bociana białego, jego populacji niełęgowej i koczującej, które mają charakter regionalny.

Mając na względzie powyższe, w opinii tutejszego organu teren inwestycyjny jak i jego sąsiedztwo wykazują istotne walory przyrodnicze, z uwagi na różnorodność i mozaikę siedlisk, biocenoz i ekosystemów, stanowiącą atrakcyjne habitaty dla wielu gatunków, w szczególności ptaków. Lokalizacja inwestycji oraz terenów sąsiednich na obszarach o potwierdzonej wartości przyrodniczej, w tym przypadku faunistycznej, jak wspomniano powyżej doprowadzi do utraty miejsc żerowania i bytowania, porzucenia terytorium przez zwierzęta, zmiany warunków siedliskowych, przekształcenia ekosystemów czy spadku bioróżnorodności, w tym bogatych gatunkowo stref przejściowych. W związku z powyższym, w ocenie tut. organu, całkowita zmiana przeznaczenia, a co za tym idzie struktury i funkcji działek przeznaczonych pod przedmiotową inwestycję, doprowadzi do pogorszenia stanu populacji gatunków. Powyższe konkluzje znajdują odzwierciedlenie również w stanowisku autorów raportu, którzy wskazali, iż *Lokalizacja planowanej farmy jest ryzykowana w kontekście oddziaływania na ptaki. Optymalnym rozwiązaniem jest wyszukanie alternatywnych lokalizacji siłowni wiatrowych. Zdecydowanie korzystniejsze z punktu uwarunkowań przyrodniczych są lokalizacje umiejscowione poza bezpośrednią doliną rzeki.*

Ponadto należy wskazać, że konieczność odmowy uzgodnienia warunków realizacji planowanego przedsięwzięcia wynika również z faktu, że jego realizacja w zaproponowanej lokalizacji stanowiłaby naruszenie zakazu wynikającego z art. 4c ust. 1 Ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317 – dalej również jako ustawa wiatrakowa). Część z projektowanych w ramach analizowanego przedsięwzięcia turbin wiatrowych – tj. siłownie wiatrowe oznaczone jako EW06, EW02 oraz EW04 – zaplanowano do posadowienia w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Iny PLH320004. Jak wskazywano powyżej powierzchnia ww. obszaru Natura 2000, a tym samym przebieg jego granic zostały zaktualizowane na mocy Decyzji Wykonawczej Komisji z dnia 24 lutego 2026 r. ustanawiającej zasady stosowania dyrektywy Rady 92/43/EWG w odniesieniu do wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty oraz uchylającej decyzje wykonawcze (UE) 2024/428, (UE) 2025/238, (UE) 2025/239, (UE) 2025/240, (UE) 2025/242, (UE) 2025/244, (UE) 2025/251, (UE) 2025/256 i (UE) 2025/257. Wydanie przedmiotowej decyzji zostało poprzedzone przekazaniem przez Polskę do Komisji Europejskiej dokumentu *Lista zmian w sieci obszarów Natura 2000*. Powyższe czynności stanowiły wypełnienie obowiązku wszystkich państw członkowskich UE w zakresie regularnych przeglądów i aktualizacji sieci terenów mających znaczenie dla Wspólnoty. W związku z powyższym, przy uwzględnieniu zaktualizowanych granic ww. obszaru Natura 2000 w kontekście projektowanej lokalizacji turbin wiatrowych, realizacja planowanej inwestycji w przedstawionym kształcie stanowiłaby złamanie ustawowego zakazu, o którym mowa powyżej. W tym miejscu należy również wskazać, że raport oś dla analizowanego przedsięwzięcia został przedłożony w dniu 10 lutego 2026 r. (tj. przed wydaniem ww. decyzji KE). Obszar Natura 2000 Dolina Iny PLH320004 został zatem powiększony już po przedłożeniu raportu oś i wznowieniu

postępowania w sprawie – brak było zatem możliwości wcześniejszego poinformowania inwestora w przedmiotowym zakresie, jak również uwzględniania powyższej okoliczności na wcześniejszym etapie postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W toku prowadzonego postępowania poinformowano inwestora o powyższym, jednocześnie wzywając do odniesienia się do przedmiotowej kwestii – wezwanie z dnia 18 marca 2026 r., znak WONS.420.19.2025.AG.24. W odpowiedzi inwestor wskazał, iż zgodnie z zapisami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, możliwa jest lokalizacja przedmiotowej inwestycji w wariancie przez niego zaproponowanym i przedstawionym w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, natomiast lokalizacja turbin w dolinie rzeki nie ma wpływu na biologię minogów i ryb występujących w nurcie rzeki Iny a powiększenie obszaru chronionego bez uwzględnienia obowiązującego prawa miejscowego godzi w jedną z naczelnych zasad ustroju Rzeczypospolitej Polskiej określoną w Konstytucji tj. ochronę własności. Tutejszy organ po przeanalizowaniu zasadności przedstawionych przez inwestora argumentów uznał, że nie stanowią one przesłanek umożliwiających zastosowanie odstępstwa od zakazu wynikającego z art. 4c ust. 1 ustawy wiatrakowej. W związku z powyższym, zawiadomieniem z dnia 10 lipca 2026 r. (znak WONS.420.19.2025.AG.38) w oparciu o art. 10 § 1 oraz art. 79a § 1 Kpa wskazano, że niespełnienie wymogu lokalizacji elektrowni wiatrowych poza terenami obszarów Natura 2000 pozostaje jedną z przesłanek mogących skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony, tj. wydaniem decyzji odmawiającej zgody na realizację przedsięwzięcia. Analizując przedmiotowe zagadnienie tutejszy organ wziął również pod uwagę, że jest zobowiązany do wydania rozstrzygnięcia uwzględniającego zakres przedsięwzięcia wynikający wprost z wniosku o wydanie decyzji ooś oraz załączników – tym samym brak jest możliwości ingerencji organu w zakres i lokalizację przedsięwzięcia. W związku z powyższym, nawet w przypadku gdy tylko część przedsięwzięcia (w tym przypadku część projektowanych turbin) nie spełnia wymogów wynikających z obowiązujących przepisów prawa, konieczne jest wydanie decyzji odmawiającej uzgodnienia warunków realizacji dla całego przedsięwzięcia. W ocenie tutejszego organu w obowiązujących przepisach prawa brak jest również przepisów umożliwiających zastosowanie jakiegokolwiek odstępstwa od zakazu lokalizowania turbin wiatrowych w granicach obszarów Natura 2000. Co więcej, zgodnie z art. 33 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody ochronie podlegają również proponowane obszary mające znaczenie dla Wspólnoty, znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy, do czasu zatwierdzenia przez Komisję Europejską jako obszary mające znaczenie dla Wspólnoty i wyznaczenia ich jako specjalne obszary ochrony siedlisk. W związku z powyższym bez znaczenia dla wydanego w niniejszej sprawie rozstrzygnięcia pozostaje fakt, że zatwierdzenie powiększenia obszaru Natura 2000 Dolina Iny PLH320004 nastąpiło już w trakcie trwania postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Na marginesie należy zaznaczyć, że tutejszy organ negatywnie ustosunkował się do możliwości realizacji turbin wiatrowych w przedstawionej lokalizacji również w postępowaniu dotyczącym przyjęcia planu ogólnego dla Gminy Suchań. Pismem z dnia 18 marca 2026 r., znak WPS.410.76.2026.MP, negatywnie zaopiniowano projekt planu ogólnego gminy Suchań (zainicjowanego Uchwałą Rady Miejskiej w Suchaniu Nr III/20/2024 z dnia 26 czerwca 2024r.). Stanowisko tutejszego organu w ramach ww. procedury wynikało m.in. z ustalenia profilu dodatkowego dla części z wyznaczonych stref planistycznych, który to dopuszczał realizację elektrowni wiatrowych w granicach powiększonego obszaru Natura 2000. Ponadto, obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Suchań dla terenów położonych w rejonie miejscowości Sadłowo, Suchań i Żukowo w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych, przed jego uchwaleniem również był opiniowany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie i pismem z dnia 16 października 2023 r., znak: WOPN.410.258.2023.AM, wyrażono negatywną opinię względem przedstawionego projektu planu miejscowego dla ww. terenu. Tym samym należy wskazać, że już na

etapie strategicznej oceny oddziaływania tutejszy organ wyrażał negatywne stanowisko co do możliwości lokalizacji turbin wiatrowych na analizowanym obszarze.

W tym miejscu Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie wskazuje również na zasadę przezorności. Stanowi ona zasadę prawa unijnego (art. 191 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej) oraz ustawy Prawo ochrony środowiska (art. 6 ust. 2), która jako tzw. ogólna zasada prawa powinna być uwzględniana przy interpretacji wszystkich innych przepisów ochrony środowiska czy też podejmowaniu decyzji w sprawach administracyjnych związanych z ochroną środowiska. Powyższa zasada zobowiązuje do podjęcia wszelkich środków zapobiegawczych, w sytuacji gdy negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest w pełni rozpoznane. Zatem, kierując się zasadą przezorności wątpliwość, czy dane negatywne oddziaływanie należy uznać za znaczące, czy nieznaczące, rozstrzygnąć należy na korzyść środowiska. Stosowanie powyższej zasady wymaga także, aby wszelkie prawdopodobieństwo wystąpienia negatywnych skutków traktować tak, jak pewność ich wystąpienia (por. Wyrok WSA w Szczecinie, sygn. II SA/Sz 1057/23). Praktycznym wymiarem zastosowania przywoływanej zasady przezorności powinna być zatem odmowa wyrażenia zgody na realizację działań, których skutki są niepewne, niejasne, wątpliwe lub ryzykowne. Należy również podkreślić, że zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody, zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. Zaznaczyć należy również, iż w związku z realizacją planowanego przedsięwzięcia nie zachodzą przesłanki wskazane w art. 34 ww. ustawy.

Należy również zwrócić uwagę na pojawiający się w orzecznictwie pogląd, zgodnie z którym przypadków opisanych w art. 80 ust. 2 i 81 ust. 1 i 2 ustawy ooś, w których organ właściwy odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, nie należy traktować jako katalogu zamkniętego. Jak bowiem wyjaśnia WSA w Kielcach (wyrok z dnia 30 stycznia 2018 r., sygn. II SA/Ke 859/17): *Mimo, iż ustawa określając przypadki wydania odmownej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie zawiera odesłania do przepisów odrębnych (za wyjątkiem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli został uchwalony), to jednak ratio legis uregulowań w niej zawartych, którym jest ochrona środowiska naturalnego, nakazuje sięgać do innych przepisów (...)* i dalej: *Nie można bowiem tracić z pola widzenia faktu, że u podstaw wydania decyzji określającej środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia mogącego zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, musi leżeć założenie, że z punktu widzenia ochrony środowiska inwestycja objęta wnioskiem jest w ogóle dopuszczalna.* W ocenie tutejszego organu realizacja i eksploatacja analizowanego przedsięwzięcia spowoduje wystąpienie znacznej szkody środowisku (w gatunkach chronionych) – co poddaje w wątpliwość dopuszczalność jej realizacji. W tym miejscu należy wskazać na art. 2 ust. 1 pkt. 2 Ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187) zgodnie z którym: Przepisy ustawy stosuje się do bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub do szkody w środowisku: spowodowanych również przez inną działalność niż ta, o której mowa w pkt 1, podmiotu korzystającego ze środowiska, jeżeli dotyczą gatunków chronionych lub chronionych siedlisk przyrodniczych oraz wystąpiły z winy podmiotu korzystającego ze środowiska. W związku z powyższym należy uznać, że eksploatacja farmy wiatrowej może stanowić działalność, co do której odnoszą się przepisy ww. ustawy – tj. działalność powodującą bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku lub szkodę w środowisku. W dalszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z § 2 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2019 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 1383): Kryterium oceny wystąpienia szkody w środowisku w gatunku chronionym jest zmiana albo zmiany powodujące jeden albo więcej z następujących

mierzalnych skutków mających znaczący negatywny wpływ na osiągnięcie lub utrzymanie właściwego stanu ochrony tych gatunków:

- 1) zniszczenie siedliska gatunku chronionego w całości lub w części;
- 2) pogorszenie stanu lub funkcji populacji gatunku chronionego, polegające w szczególności na:
 - a) zmniejszeniu liczebności populacji gatunku chronionego, zmniejszeniu jej zagęszczenia lub zmniejszeniu zajmowanej przez nią powierzchni lub
 - b) pogorszeniu możliwości rozmnażania się populacji gatunku chronionego, jej rozprzestrzeniania się lub pogorszeniu innych funkcji życiowych, lub
 - c) zwiększeniu śmiertelności, lub
 - d) ograniczeniu możliwości kontaktu populacji gatunku chronionego z populacjami sąsiednimi.

Analiza przeprowadzona w niniejszej decyzji uwzględniająca m.in. dane literaturowe dotyczące oddziaływania farm wiatrowych na ptaki oraz dane pochodzące z raportu ooś – w opinii tutejszego organu – wykazuje istotne prawdopodobieństwo wystąpienia przesłanek wskazanych powyżej. Tym samym należy uznać, że realizacja i eksploatacja analizowanego przedsięwzięcia spowoduje wystąpienie znacznej szkody w gatunkach chronionych – obejmującą kluczowe gatunki ptaków, w tym wyszczególnionych w tzw. Dyrektywie ptasiej.

W związku z powyższym tutejszy organ uznał, że w przedmiotowej sprawie zaistniały:

- przesłanki o których mowa w art. 81 ust. 1 oraz ust. 2 ustawy ooś tj. przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wskazała na brak możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantach, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5 (tj. wariantach przedstawionych w ramach raportu ooś) ze względu na znacząco negatywne oddziaływanie na populacje kluczowych gatunków ptaków,
- przesłanka, o której mowa w art. 4c ust. 1 Ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317), tj. przedsięwzięcia zostało zaplanowane do lokalizacji w granicach obszaru Natura 2000, co jest niedopuszczalne w świetle obowiązujących przepisów ustawowych.

W związku z powyższym postanowiono orzec jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji Stronie służy odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji. Zgodnie z art. 127 Kpa, w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania, strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Szczecinie

Sylwia Jurzyk-Nordlów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Otrzymują:

1. Pani Monika Rozwód, RWE Energie Odnawialne Sp. z o.o., Plac Rodła 8, 70-419 Szczecin – PUH,
2. Pozostałe strony postępowania – zgodnie z art. 49 Kpa w związku z art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r., poz. 670).